

Урок №В16 - Съществителни имена

1. Цел на урока:

Да се усвоят знания за правилно прилагане на съществителните имена, тяхното разпознаване и правилно подреждане по ред и число.

2. Функционална грамотност:

Здравейте, деца! Днес ще се запонаем със съществителните имена. Въпросите, с които ги откриваме и какво назоваваме с тях.

3. Урок - опорни точки:

А) Съществителните имена назовават явленията, които ни заобикалят, например лица, растения, животни, предмети, качества и свойства, действия, абстрактни понятия: дете, цвете, елен, маса, дълбочина, четене, щастие и др.

Съществителните имена се делят на собствени и нарицателни. **Собствените** имена назовават единични лица, животни или обекти: *Петър, Мария, Мечо, България, Рила*. **Нарицателните** имена назовават група еднородни явления и едновременно конкретното явление: *маса, стол, куче, жена, мъж, трактор, цвете*.

Б) **Броими** са съществителните имена, които имат форми за единствено и множествено число. **Неброимите** съществителни не изразяват морфологичната категория число. Към тях спадат такива, които имат форма само за единствено число: *щастие, обич, олио, злато*, и такива, които имат форми само за множествено

В) **Абстрактни** се наричат съществителните имена, които назовават абстрактни понятия: *радост, мир, мисъл, демокрация*, а **конкретни** - които назовават конкретни обекти. От своя страна конкретните съществителни се делят на одушевени и неодушевени: *маса, стол, стая, цвете*. **Одушевените** съществителни могат да бъдат като **лица**: *дете, момче, жена, Пенка*, и като **нелица**: *куче, мравка, медуза, слон*. Съществителните имена имат членувани и нечленувани форми за единствено и множествено число, бройна форма при съществителните от мъжки род, която се употребява след числителните бройни или местоименните наречия *колко, няколко, толкова*

Форми	Мъжки род	Женски род	Среден род
Ед. ч., нечленувана форма	стол, ученик	жена	дете

Ед. ч., членувана форма	<i>стола, ученика, столът, ученикът</i>	<i>жената</i>	<i>детето</i>
Мн. ч., нечленувана форма	<i>столове, ученици</i>	<i>жени</i>	<i>деца</i>
Мн. ч., нечленувана форма	<i>столовете, учениците</i>	<i>жените</i>	<i>децата</i>
Бройна форма	<i>(два) стола</i>		
Звателна форма	<i>ученико</i>	<i>жено</i>	

4. Примери и задачи:

1. Определи рода и числото на съществителните имена:

гора..... кокиче.....
 тролеи.....

2. Напиши съществителните имена в единствено число:

полета..... лебеди..... градове.....

3. Запишете дадените съществителни имена в множествено число

балон..... нож.....
 рибка..... лодка.....
 полицай..... маска.....
 зид..... ваза.....

4. Препиши от дадените същ. имена само съществителните нарицателни комар, Комарево, въглища, Янтра, Русе, кожух, калинка, Лазар, Баба Меца, ягода,

.....

5. Открой и подчертай всички съществителни имена в текста:

Красив е родният ми град Плевен. Край него текат реките Осъм и Вит. Близо до града се намират селата Ясен, Гривица, Брестовец и Радишево. Съседни градове на Плевен са Ловеч, Левски и Червен бряг. В града има нови квартали. До тях се пътува с тролеи и автобуси.

6. Съществителното име означава:

- а) предмет
- б) действие
- в) признак
- г) признак и предмет

7. На кой ред има само съществителни умалителни?

- а) охлювче, морков, син, семенца
- б) земя, чадърче, герданче, трошици
- в) вратленце, моливче, бобче, корабче
- г) конче, муха, врабче, снежинки

8. Състави и напиши по едно изречение с три от тях

...

.....
.....
.....
.....

9. Допълни липсващата буква в съществителните имена: В или Ф

моли....., карто....., панто....., жира....., жера....., охлю.....